

Savivaldybių žinios

Nr. 9 (948)

2025 m. rugpjūčio 25 d.

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS 2025

VISAGINUI – 50!

VISAGINO
GARBĖS
ĮTEIKIMAS

Romo Gorklio nuotr.

Istorija tęsiasi 2–5 p.

Iškilmingame Visagino savivaldybės tarybos posėdyje meras Erlandas Galaguz ir vicemerė Aleksandra Grigienė įteikė garbės pilietės regalias Visagino kūrybos ir menų akademijos mokytojai ekspertei Vitai Pimpienei (*centre*). Mokytoja išugdė gausų būrį dainininkų, žinomų šalyje, Europoje ir pasaulyje. Ji daugelį metų nuosekliai garsina Visaginą.

BIRŽIEČIO ŽEMĖLAPIS LIETUVIŠKAI-LATVIŠKO KRAŠTO

6–7 p.

AR BUS KURORTAS PRIE ŠVENTOSIOS?

10–11 p.

ŠVIETIME BŪTINA IEŠKOTI LANKSTESNIŲ SPRENDIMŲ

14–15 p.

Ant Visagino simbolio – akmens, savo kontūrais primenančio Lietuvą, užrašyta:
„Čia bus pastatytas atominės elektrinės energetikų miestas. 1975 metų rugpjūtis“.
Nuo to laiko rugpjūčio 10 d. laikoma paties jauniausio Lietuvos miesto įkūrimo diena.

VISAGINUI – 50! ISTORIJA TĘSIASI

Šiomet Visaginas švenčia 50 metų sukaktį.

Ta proga kalbamės su Visagino savivaldybės meru Erlandu Galaguz.

Erlandas GALAGUZ
Visagino savivaldybės meras

Gerb. mere, metų pradžioje pajuokavote, kad esate vienintelis meras, vyresnis už savivaldybės centrą – Visagino miestą. Jūsų manymu, kaip jauniausio miesto statusas atsiliepia jo plėtrai? Kokie privalumai ir kokie galbūt neigiami aspektai?

Šiomet mums sukanka 50 metų, tik 50. Visaginas išgyveno ypač pakilią pradžią, tačiau patyrė ir kelis reikšmingus sukrėtimus, kurie privertė ieškoti naujų plėtros galimybių. Remiantis 2025 m. Užsienio reikalų ministerijos duomenimis, mes esame pirmaujantis Lietuvos miestas, į kurį per pastaruosius metus sugrįžo gyventi daugiausiai gyventojų, todėl tikiu, kad šis rodiklis parodo teisingą mūsų darbo kryptį.

Jūs savo gyvenimą su Visaginu susiejote prieš 28 metus. Taigi didžiąją savo gyvavimo laiką dalį Visaginas kūrėsi Jūsų akyse. Kokie ryškiausi Visagino kūrimosi etapai, Jūsų manymu?

Manau, kad būtent šiandien Visaginas išgyvena vieną stipriausių augimo etapų, kai apsispręsta su jo kryptimi, investuojama ne tik į infrastruktūrą, bet ir į gyventojų ateitį. Po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo turėjome kurtis iš naujo. Visaginas niekuomet nebuvo tik turistškai patrauklus miestas, kaip jį buvo bandoma „nupiešti“. Taip, mes turime unikalią gamtą, esame įsikūrę miške, tačiau, kaip miestas, turime didesnių planų. Šiandien mes įgyvendiname laisvos ekonominės zonos pro-

jektą, kuris, tikiu, atvers mums dar daugiau galimybių ir nubrėš platų kelią investicijoms. Taip pat drąsiai pradedame kalbėti apie branduolinės energetikos sugrįžimą. Tikiu, kad mūsų miesto žmonės pasiryžę priimti atsakomybę ne tik už savo miesto, bet ir visos šalies ateitį.

Kokie pastarųjų metų Visagino pasiekimai?

Per pastaruosius metus pelnėme ne vieną valstybinį apdovanojimą – už skaidrumą, inovatyvius projektus, prestižinę „Auksinę krivulę“ – už atvirumą investicijoms. Visi šie įvertinimai yra svarbūs mūsų savivaldai, nes tikrai buvo laikotarpis, kai Visaginas dar tik svajojo apie apdovanojimus. Šiandien mes juos laikome rankose ir greičiausiai tai yra pastarųjų metų mūsų didelio darbo rezultatas. Vis dėlto – didžiausias pasiekimas yra mūsų vaikai, kurie mokosi naujai įrengtose unikaliuose praktinio mokymo (Niutono) klasėse, mūsų laimingi senjorai – visiškai naujoje autobusų stotyje, jaunos šeimos, judančios iš esmės atnaujinta Sedulinos alėja, visus džiuginantis šokantis fontanas ir kiti dideli projektai, kurių reikia, kad šiandien visaginiečiai jaustųsi patogiai. Gyventojų laimė – mūsų didžiausias pasiekimas.

Daug lūkesčių dėjote į paramą regionų plėtrai, daug tikėjotės iš VIZA, pasiteisina ar ne tie lūkesčiai? Galbūt VIZA jau įgyvendina regionui svarbius projektus?

Kartu su Ignalinos ir Zarasų rajonais vieni pirmųjų įkūrėme funkcinę zoną ir galiu drąsiai teigti, kad kiekviena iš savivaldybių šiandien laimi, jau pradedama įgyvendinti projektus. VIZA strategijos tikslai konkrečiai Visagine padeda įgyvendinti darnaus judumo planą – siekiame įrengti daugiau dviračių takų, sujungti juos su pramonės zona ir kitais priemiesčio takais, kuriame naujus pėsčiųjų maršrutus su poilsio zonomis tarp Kukuizės ir Visagino ežerų, sieksime tobulinti jų pakrančių infrastruktūrą. Esame suplanavę mieste įkurti Vaikų raidos ir elgesio sutrikimų kompleksinės pagalbos ir paslaugų šeimai centrą, kurio paslaugomis galės naudotis visos trys savivaldybės. Taip pat su VIZA pagalba skatinsime verslumą, tobulinsime kitą infrastruktūrą, aktyviai dirbsime dėl investicijų pritraukimo.

Visaginas turi išskirtinį objektą – uždarinėjamą atominę elektrinę. Kokią įtaką jį turi šiandienio Visagino plėtrai? Ar įmanomas jos aktyvesnis panaudojimas miesto įvaidžiui?

Džiaugiuosi, nes šiandien Ignalinos atominė elektrinė, kaip ir miestas, išgyvena savotišką augimo etapą. Taip, tai uždaromas objektas, tačiau jis veiks dar labai ilgai, todėl reikia dirbti ir ties personalo pritraukimu, ir ties įvaidžiu. Čia galiu nuoširdžiai padėkoti IAE už dovana miestui – įvaidžio kampanijai. Atominė elektrinė pasakoja ne tik apie darbą įmonėje, bet ir

apie puikų gyvenimą mūsų mieste, tarp aukštų pušų, miško ir ežerų apsuptyje. Tikiu, kad mūsų tikslai bendri – naujų gyventojų pritraukimas ir jau esančių gyventojų laimė.

Visaginas – miestas miške, kaip sekasi suderinti miesto ir miško buvimą vienoje teritorijoje?

Mūsų gamta yra brangus gyventojų turtas ir aš nuoširdžiai tai suprantu, todėl įgyvendindami infrastruktūros atnaujinimo projektus, visuomet teikiame prioritetą medžių išsaugojimui, teritorijos apželdinimui. Turėdami tokią dovaną, turime ją saugoti. Žmonės mėgaujasi mūsų miškais ir ežerais, palaiko aktyvų gyvenimo būdą, sportuoja, o mes stengiamės užtikrinti, kad visa tai būtų prieinama ir patogiu.

Ir dar vienas Visagino išskirtinumas – daugiatau-

tiškumas. Galbūt tai sukelia savivaldybei specifinių iššūkių?

Drįsčiau teigti, kad čia esame pavyzdys. Tokioje mažoje savivaldoje turėdami daugiau nei 40 skirtingų tautybių, gyvename jas vertindami ir puoselėdami. Iššūkių būna, tačiau išlaikydami pagarbą kiekvienam ir vadovavimo savivaldai lygiu, mes parodome, kad visi esame lygūs. Taip pat noriu pasidžiaugti, kad visaginiečiai parodė savo vieningumą įgyvendindami didžiausio „flashmobo“ rekordą Lietuvoje. Miesto šventės renginių metu apie 1600 žmonių susibūrė į šokį Visagino gatvėje. Nuoširdžiausiai ačiū gyventojams už tokią dovaną miesto 50-mečio proga. Tai tik įrodo, kokie vieningi mes esame.

Didžiausias kiekvienos savivaldybės turtas yra

žmonės. Be abejo, kiekvieno žmogaus indėlis yra svarbus, bet gal minint miesto 50-ąjį gimtadienį norite paminėti ypatingai miesto plėtrai nusipelnčius žmones. Kas jie ir kokie jų nuopelnai?

Šia proga nuoširdžiai norėčiau išskirti šiais metais Visagino savivaldybės tarybos sprendimu garbės piliete tapusią Visagino kūrybos ir menų akademijos mokytoją ekspertę Vitą Pimpienę. Tai žmogus, kuris išugdė gausą profesionalų, dainininkų, žinomų šalyje, Europoje ir pasaulyje. Ji daugelį metų nuosekliai garsina Visaginą. Ir tai yra be galo svarbu. Taip pat norėčiau padėkoti savo komandos nariams, administracijos darbuotojams, visiems tikintiems ir palaikantiems Visaginą.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Justė Brigė

IŠ VISAGINO SAVIVALDOS ISTORIJS

Atkurtoje nepriklausomoje Lietuvoje vietos savivaldos pirmoji kadencija prasidėjo 1990 m. balandžio pradžioje. Tuo metu Sniečkaus energetikų gyvenvietė priklausė Ignalinos rajonui ir savo atstovus rinko į Ignalinos rajono savivaldybės tarybą. Energetikų gyvenvietės žmonės dar rinko žemesnės pakopos gyvenvietės tarybą, kuri 1991 metais dėl nesuderinamos su Lietuvos Respublikos įstatymais veiklos buvo paleista ir gyvenvietėje įvestas tiesioginis valdymas, skiriant Vyriausybės įgaliotinį. 1992 m. rugsėjo 22 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos nutarimu, atsižvelgiant į Ignalinos rajono tarybos pasiūlymą dėl Visagino kaimo pavadinimo grąžinimo, pakeistas Sniečkaus gyvenvietės pavadinimas į Visagino gyvenvietę. Visaginiečiai ir jiems atstovaujantis Seimo narys Petras Papovas aktyviai siekė įteisinti Visagino savarankiškumą. Po ilgų diskusijų 1994 m. liepos 19 d. Visagino gyvenvietei buvo suteiktas miesto statusas. Tiesioginis Vyriausybės valdymas tęsėsi iki 1995 metų pavasario, kada įvyko nauji savivaldybių tarybų rinkimai.

Ignalinos savivaldoje nuo 1995 m. balandžio mėnesio darbą antros kadencijos rajono taryba pradėjo be Visagino miesto atstovų, nes Visagino miestas tapo atskira savivaldybe, tik atominė elektrinė iki 2003 metų priklausė Ignalinos rajonui. Savivaldos įgyvendinimo pradžia Visagine ir Ignalinos rajone politine prasme buvo gana komplikauta.

Pirmoji Visagino miesto savivaldybės taryba į posėdį susirinko 1995 m. balandžio 12 d., kuriame Visagino miesto meru išrinktas Vladimiras Ščiurovas. Pradėta formuoti savivaldybės administracija. Pirmajai tarybai teko nemažai mokytis einant ieškojimų, bandymų keliu. Ne viskas pavyko, nebuvo išspręsti savivaldybės teritorijos, valstybinės kalbos statuso įgyvendinimo savivaldybėje ir kiti klausimai. Palaipsniui jauniausias Lietuvos miestas perprato laisvos šalies demokratines vertybes ir žingsnis po žingsnio ėjo numatytomis kryptimis.

Visagino miesto savivaldybės antrosios kadencijos taryba buvo išrinkta trejiems metams – nuo 1997-ųjų balandžio 4 d. iki 2000-ųjų balandžio 6 d. Ją dar galima vadinti paskutinąja Visagino miesto taryba, nes jau trečiaisiais kadencijos metais plėtėsi Visagino savivaldybės teritorija ir keitėsi Visagino miesto savivaldybės pavadinimas į Visagino savivaldybę.

Antrosios kadencijos tarybai teko sunkūs išbandymai: 2000 metais buvo ruošiamasi priimti Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymą. Nepaprastomis sąlygomis reikėjo įtvirtinti vietos savivaldą. Pirmą kartą per kadenciją dirbo du merai – mirusį merą **Vladimirą Ščiurovą** nuo 1999 m. balandžio 15 dienos pakeitė naujai išrinktas meras **Antanas Ivanauskas**.

Trečiasis Visagino savivaldybės meras **Vytautas Račkauskas** šias pareigas ėjo iki 2011-ųjų metų balandžio 14 dienos.

Visagino gimtadienio proga išleistas puikus albumas, kurio autoriai Jonas Danauskas ir Oksana Denisenko.

2011 m. vasario 27 d. įvyko nauji vietos savivaldos rinkimai. Visagino savivaldos istorijoje tarybos nariai pirmą kartą prisiekė Lietuvos Respublikai. Pirmojo tarybos posėdžio metu savivaldybės mere buvo išrinkta **Dalia Štraupaitė**, kuri tapo pirmąja mere moterimi visoje Utenos apskrityje.

2019 m. vasario mėn. Visagino savivaldybės meru išrinktas **Erlandas Galaguz**. Tarybos sprendimu mero pavaduotoja buvo paskirta Aleksandra Grigienė, administracijos direktoriumi – Virginijus Andrius Bukauskas, direktoriaus pavaduotoja – Julija Svidėnienė.

Mero pavaduotojas Vitalius Besakirskas dirba nuo 2024-06-10.

Savivaldybių žinios

„Savivaldybių žinios“ leidžiamas nuo 1996 m.
Markučių g. 15, LT-11347 Vilnius,
el. p. info@savzinios.lt, interneto svetainė www.savzinios.lt
Direktorė Lina Belevičienė, tel. 8685 39454,
redaktorius Romas Gurklys, tel. 8685 39452,

Facebook savzinios leva Cataldo,
cataldoieva@gmail.com

Tiražas 3500 egz.
ISSN 1392-2467

Mūsų partneriai
STRUCTUM
Mano Kraštas

Iškilmingo istorinio posėdžio dalyviai.

VISAGINUI 50: IŠKILMINGAS SAVIVALDYBĖS TARYBOS POSĖDIS

Glorija ŠEIDER

Rugpjūčio 9 d. garbūs svečiai rinkosi į Visagino kultūros centro „Draugystės“ salę, kur įvyko iškilmingas, jautrus ir šviesių palinkėjimų miestui kupinas Visagino savivaldybės tarybos posėdis, skirtas miesto 50-ajam gimtadieniui.

Šventinį posėdį pradėjo Visagino savivaldybės meras Erlandas Galaguz, pasisveikindamas su miesto Garbės piliečiais, Seimo nariais, Visagino savivaldybės tarybos nariais, Savivaldybės administracijos darbuotojais, partneriais iš kitų šalių, savivaldybių, įstaigų, organizacijų, žiniasklaidos ir bendruomenių atstovais bei pakvietė visus drauge sugiedoti Lietuvos himną.

„Dėkoju Jums už gerus darbus, už šiltus žodžius Visaginui, už tikėjimą, palaikymą ir tai, kad esate čia. Šiandien mums 50. Tik 50. Tegul mūsų jaunystė, atvirumas, didis ryžtas ir atsakomybė įkvepia mus dabarties ir ateities darbams. Viskas priklauso tik nuo mūsų“, – tarėdamas iškilmingą kalbą linkėjo meras.

Iškilmingo posėdžio metu atlikta svarbi Garbės piliečio ženklo įteikimo ceremonija. Už ypatingus nuopelnus garsinant Visaginą Lietuvoje ir pasaulyje Visagino savivaldybės tarybos sprendimu garbės piliečio ženklas

įteiktas Visagino kūrybos ir menų akademijos mokytojai ekspertei Vitai Pimpienei.

Iškilmingo posėdžio metu tradiciškai pasveikinti absolventai, parodę puikius egzaminų rezultatus – gavo šimto balų (maksimalų) įvertinimą. Renginyje skambėjo iš Visagino kilusio talento Ilja Aksionovo atliekama muzika.

Posėdyje dalyvavęs Lietuvos Respublikos Prezidento patarėjas Tomas Stončius perskaitė Lietuvos Prezidento Gitano Nausėdos sveikinimą Visaginui. Renginyje taip pat dalyvavo Seimo nariai – Vytautas Juozapaitis, Jevgenijus Šuklinas, Bronis Ropė, ministerijų atstovai, Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas Audrius Klišonis, svečiai iš Daugpilio ir Kraslavos (Latvija), Varmės Lidzbarko ir Zambruvo (Lenkija), Armaviro (Armėnija), Budė (Norvegija), Ignalinos, Zarasų, Utenos, Švenčionių, Molėtų rajonų savivaldybių merai ir jų pavaduotojai, garbės piliečiai, tarybos nariai ir kiti garbūs svečiai.

Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas Audrius Klišonis (kairėje) įteikė Erlandui Galaguzui skėtį, kad apsaugotų miestą nuo sostinės negandų.

Kaimyninių savivaldybių Zarasų, Ignalinos, Utenos, Švenčionių ir Molėtų merai ir vicemerai atvyko su savo palinkėjimais.

Posėdžio metu
pasveikinti
Visagino
absolventai
„šimtukininkai“
ir jų mokytojai.

Visaginiečiai parodė savo vieningumą įgyvendindami
didžiausio „flashmobo“ rekordą Lietuvoje.
Apie 1600 žmonių susibūrė į šokį Visagino gatvėje.

BALTIJOS KELIO ATGARSIS: KELIONĖS SU VISAGINO VARDU

Pirmaujanti Baltijos šalių oro bendrovė „airBaltic“ tęsia tradiciją savo Airbus A220–300 orlaivių parką pavadinti Baltijos miestų ir miestelių vardais. Tai daroma atsižvelgiant į 2024 m. rugpjūtį vykusio viešo balsavimo rezultatus. Bendrovė džiaugiasi galėdama pranešti, kad vienam iš jos orlaivių suteiktas Visagino vardas. Nuo šiandien registracijos numerį YL-AAT turintis lėktuvas oficialiai vadinasi „Visaginas“ – tai jau antrasis Lietuvos miestas, pagerbtas tokio būdu po Vilniaus.

Praėjusiais metais, minint Baltijos kelio 35-metį, buvo surengtas vardų suteikimo konkursas, kuriame visuomenė buvo kviečiama balsuoti už labiausiai mylimus miestus Latvijoje, Estijoje ir Lietuvoje. Per balsavimą, kuris vyko nuo rugpjūčio 5 d. iki rugpjūčio 22 d., buvo atiduota daugiau kaip milijonas balsų. Remiantis rezultatais, sudarytas 48 miestų sąrašas – po 16 iš kiekvienos Baltijos šalies, atitinkantis tuometinį „airBaltic“ orlaivių parko dydį. Šia iniciatyva siekiama pabrėžti Baltijos šalių vienybę ir kultūrinį paveldą. Simbolinė reikšmė taip pat stiprina regiono žinomumą tarptautiniu mastu ir

skatina turizmą, didindama miestų patrauklumą tiek vietos gyventojams, tiek užsienio lankytojams.

„Esame dėkingi visiems, kurie dalyvavo šiame konkurse ir palaikė savo mėgstamus miestus. Suteikdami „airBaltic“ orlaiviams Baltijos miestų vardus, mes ne tik įkvepiame keliautojus atrasti šias vietas, bet ir prisidedame prie jų tarptautinio žinomumo. Didžiuojamės galėdami prisidėti prie regiono augimo ir stiprinti jo ryšius su pasauliu“, – teigia „airBaltic“ rinkodaros viceprezidentė Elina Prāve.

Iki šiol septyni „airBaltic“ Airbus A220–300 orlaiviai jau pavadinti Baltijos miestų vardais – Ryga, Talinas, Vilnius, Liepoja, Põltsamaa, Narva ir Visaginas. Likusiems 41 atrinktam miestui pavadinimai bus suteikti palaipsniui atsitiktine tvarka. Daugiau informacijos apie konkursą ir jo rezultatus galima rasti adresu: <https://vote.airbaltic.com>

Jei orlaivį pamatysite gyvai, būtinai pasidalykite nuotrauka el. paštu visaginas@visaginas.lt

Parengta pagal „airBaltic“ inf.

BIRŽIEČIO ŽEMĖLAPIS

LIETUVIŠKAI-LATVIŠKO KRAŠTO

Liepos 31–rugpjūčio 3 dienomis vyko Biržų miesto šventė „Biržai – sostinė mano“, sukvietusi biržiečius ir miesto svečius į gausybę įdomių ir turiningų renginių.

Biržų krašto muziejus „Sėla“ biržiečius ir miesto svečius pakvietė į parodą „Husarija – mūsų pasididžiavimas“, skirtą Salaspilio mūšio 420 metinėms paminėti. Sparnuotieji husarai, kuriais garsėjo XVII amžiaus Jono Karolio Chodkevičiaus kariauna, daugiausia prisidėjo prie pergalės Salaspilio mūšyje, kuomet vos keli šimtai karių sumušė tūkstantinę švedų armiją. Apie husarijos išskirtinumą, jos reikšmę karybos istorijoje, ekipuotės detales per parodos atidarymą pasakojo sparnuotųjų husarų rekonstruktoriai iš Lenkijos ir lenkų istorikas dr. Radosław Sikora.

Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka pakvietė į parodos „Mediniai Biržai“ atidarymą. Parodoje eksponuoti fotografijų konkursui, vykusiam nuo balandžio iki liepos vidurio, pateikti darbai. Konkurso tikslas – paskatinti pamatyti kitokį, neturistinį, Biržų miesto veidą, nemažiau svarbų ir įdomų.

Biržų „Saulės“ gimnazijos sporto salėje nugriaudėjo specialiai Biržams kurta pasaulinio lygio novatoriška videografinė opera „Vandenų ir miškų virpėjimai“. Tai kūrinys, kuriam jau trečius metus suburiami profesionalūs pasaulio ir Lietuvos menininkai. Kūrinio tematika, anot operos kūrėjų, būdinga šiuolaikiniam menui, be žmogaus – grybai, augalai, vandenyno būtybės, medžiai, paukščiai.

Vienuoliktą kartą organizuotas tradicinis bėgimas „Biržų kilometrai“, kuriame šiemet

dalyvavo daugiau nei 600 dalyvių. Jėgas išbandė ne tik Biržų, kitų šalies rajonų, bet ir užsienio atstovai.

Biržai pagerbė ir legendinę lengvaatletę Austrą Skujytę. Jai įteiktas gimtojo krašto Garbės piliečio ženklas.

Per šventę įteikta ir kasmetinė žymaus kovotojo už lietuvišką spaudą, publicisto ir leidėjo Antano Macijausko premija. Šiemet ji įteikta televizijos laidų ir filmų autorei, žurnalistei ir rašytojai Rūtai Sinkevičienei. A. Macijausko premijos laureatei skirta 1000 eurų premija.

Apie Antano Macijausko premijos įsteigimo tikslus, Lietuvos žurnalistų sąjungos bendradarbiavimo su savivaldybėmis svarbą kalbėmės su Lietuvos žurnalistų sąjungos ir Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos pirmininku Audriu Antanaičiu.

Gerb. Audry, Lietuvos žurnalistų sąjungai rugpjūtis prasidėjo tradiciniu renginiu – Rūtai Sinkevičienei įteikta Lietuvos žurnalistų sąjungos, Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos ir Biržų rajono savivaldybės įsteigta Antano Macijausko premija.

Antano Macijausko premija skiriama žurnalistui už geriausius žurnalistikos darbus, atskleidžiančius žmogiškąjį orumą, švietėjiškos veiklos įprasminimą, ugdančius pilietinį patriotizmą, nacionalinio pasididžiavimo jausmą, meilę valstybinei kalbai ir nacionalinei kultūrai, pilietinės visuomenės ugdymą, valstybingumą

ir tautinio tapatumo įprasminimą. Premija teikiama nuo 2008, o 2019 metais nepaskirta). Šiemet buvo pateikti devynių autorių darbai – straipsnių ciklai, dokumentiniai filmai, biografiniai romanai.

Antano Macijausko premijos laureate tapo televizijos laidų ir filmų autorė, žurnalistė, rašytoja Rūta Sinkevičienė. Ji įvertinta už profesionalų žurnalistinį darbą, brandžią kūrybą, gebėjimą pristatyti istorinę aplinką ir patriotiškumo idėjų puoselėjimą dokumentiniame filme „1944-ieji. Generolo misija“ bei knygoje „(Pra)rasta karta“.

Kuo Lietuvos kultūrai, ypač žurnalistikai, svarbus Antanas Macijauskas?

Antanas Macijauskas buvo XX amžiaus pradžios lietuviško žodžio karys. 1900 m. Sankt Peterburge išleido pirmąjį lietuvišką žemėlapij „Žemėlapis lietuviškai-latviško krašto“, kuris Rusijos cenzūros buvo konfiskuotas. A. Macijauskas kreipėsi į teismą ir laimėjo bylą – konfiskavimas buvo pripažintas neteisėtu. Tas priartino lietuviškos spaudos draudimo panaikinimą. Rašė lietuvių kalbos gramatikas, technikos žodynėlius, lituanistines knygeles, vadovėlius. Po Pirmojo pasaulinio karo dirbo Susisiekimo ministerijoje, 1922–1923 m. – Lietuvos atstatymo komisaras. Vadovavo statybų ir infrastruktūros plėtrai – tiltams, gyvenamiesiems namams, malūnams, Petrašiūnų elektrinei, muziejams, gimnazijoms ir kitiems projektams.

Ne tiek daug Lietuvos savivaldybių prisideda steigiant premijas žurnalistams? Nuo ko tai priklauso: nuo savivaldybės požiūrio į žurnalistiką ir žurnalistus, ar tiesiog ne tiek daug savivaldybių

Šiemet Antano Macijausko premijos laureate tapo televizijos laidų ir filmų autorė, žurnalistė, rašytoja Rūta Sinkevičienė (centre). Ją sveikino (iš kairės) Biržų savivaldybės vicemerė Asta Korsakienė, meras Kęstutis Knizikevičius, Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos pirmininkas Audrys Antanaitis ir Biržų krašto švietėjas buvęs Seimo narys Viktoras Rinkevičius.

Biržų savivaldybės meras Kęstutis Knizikevičius ir vicemerė Asta Korsakienė pagerbė legendinę lengvaatletę Austrą Skujytę. Jai įteiktas gimtojo krašto Garbės piliečio ženklas ir puokštė gėlių.

turi tokių asmenybių kaip Antanas Macijauskas? Kuo svarbus Žurnalistų sąjungos ir savivaldybių bendradarbiavimas pagerbiant daug nuveikusius žurnalistus?

Lietuvos žurnalistų sąjunga turi bendradarbiavimo sutartis su Biržų, Anykščių ir Prienų savivaldybėmis. Esame kartu įsteigę Antano Macijausko, Vaižganto ir Mato Šalčiaus premijas. Tariamės dar su keliomis savivaldybėmis dėl kitų bendrų projektų. Šis bendradarbiavimas yra labai vaisingas, nes pagarbos ženklų sunkų ir prastai apmokamą darbą dirbantiems žurnalistams niekada nebus per daug, o savivaldybės ne tik prisideda prie kokybiškos žurnalistikos įvertinimo, bet ir padeda ją kurti. Žurnalistai išlieka nepriklausomi demokratijos budėtojai, bet tai nereiškia, kad keturios valdžios šakos turi tarpusavyje pyktis. Visi esame Lietuvos valstybės piliečiai ir kūrėjai.

Nors kaip Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas šiose iškilmėse ir Biržų šventėje dalyvavote pirmą kartą, bet į šiuos renginius atvykdavote ir anksčiau. Kokiais įspūdžiais iš šios šventės galėtumėte pasidalinti?

Lietuvos miestų šventės per daugelį metų įgavo savo turinius ir formas. Biržų šventė taip pat. Mugėje sutikti prekyautojai pasakojo, kad skirtingai nuo kitų miestų, Biržuose mugės vyksta nedažnai, todėl miestiečiai jų yra pasiilę. Pati šventė nėra ilga ir labai didelė

bei pompastiška, tačiau vien tai, kad šventės atidarymas, garbės piliečių vardo suteikimas, A. Macijausko premijos įteikimas vyksta labai iškilmingoje aplinkoje – Biržų pilies kieme, suteikia visai šventei nepakartojamą istoriškumo aurą.

Žurnalistiniu žvilgsniu praskriekime per Biržus ir gal kai kurias rajono vietas, galbūt pastebite pokyčių ir jei taip, kokių? Kas džiugina, o kas gal ir kiek liūdina?

Dviejų dienų vizito maža, kad pastebėtum rajono gyvenimo pokyčių visumą. Tačiau džiugina pagarba savo praeičiai, pastangos ją įprasminti, perduoti ateičiai. Kristupo Radvilos Perkūno visuomeninis fondas rūpinasi paminklo pastatymu Biržų miesto įkūrėjui, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės didžiajam etmonui. Labai prasmingas paminklas suomių lingvistui, turinčiam didelių nuopelnų lietuvių kalbai, Augustui Robertui Niemiui. Abu šie projektai įgyvendinti ir įgyvendinami nepailstančio Biržų krašto kultūrintojo ir švietėjo Viktoro Rinkevičiaus ir jo bendražygių.

O liūdėti dėl ko nors ypatingai netenka. Visada būna nedideli pakilimai ir nusileidimai, tačiau kažko blogo pastebėti nespėjau. Gal tiesiog laiko per mažai turėjau?

Beje, neretai tenka girdėti, kad rajonuose neįmanoma tikra žurnalistika, nes vietos laikraščiai

nemaža dalimi finansiškai susiję su savivaldybės biudžetu ir aštrus žurnalistinis žvilgsnis gali brangiai kainuoti. Kiek tiesos tokiam teiginyje?

Tame teiginyje tiesos esama nemažai. Vietiniai laikraščiai tikrai dažnai yra labai priklausomi nuo savivaldybių. Kita vertus, jiems labai trūksta jaunų, kūrybingų žurnalistų. Rajonuose labai sunku ištrukti iš užburto rato. Mažėja prenumeratorių, didėja priklausomybė nuo užsakovo, mažėja įplaukos, mažėja atlyginimai, traukiantis senajai žurnalistų kartai jaunimas į redakcijas eina nenoriai. Bet laikas dėl viską į savo vietas, kitaip būti negali...

Lietuvos viešojoje erdvėje kaltinimų žurnalistams ne taip mažai, bet ne tiek daug juos ginančių. Kiek prie žurnalistikos prestižo prisideda ar gali prisidėti Lietuvos žurnalistų sąjunga?

Lietuvos žurnalistų sąjunga yra didžiausia Lietuvos žurnalistų organizacija. Turėdama profesinės sąjungos bruožų, ji yra ir kuriančioji bendruomenė, todėl šiandien jai tenka nemaža atsakomybės už žurnalistikos turinį dalis. Labai sparčiai keičiantis pasauliui, turime ieškoti žurnalistikos vietos be galo dideliame informacijos sraute ir kasdien atsakinėti į esminį klausimą – o kas gi yra žurnalistika šiandien. Ir kas nėra žurnalistika – taip pat.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Justė Brigė

UTENOS MIESTO ŠVENTĖ 2025 –

trys dienos judesio, pramogų ir staigmenų: nuo Vikingų valčių čempionato iki gastronomijos fiestos ir legendinių Lietuvos muzikos vardų!

Rugpjūčio 28–30 dienomis Utena švęs 764-ąjį gimtadienį. Tris dienas vyksianti šventė pavers miestą judesiu ir pramogomis pulsuojančia erdve. Organizatoriai atskleidžia, kad šių metų šventė bus tarsi patyriminė kelionė skirtingas pramogas, veiklas bei reginius norintiems atrasti uteniškiams ir miesto svečiams: nuo jaunimo dienos, miesto sode vykšančio miesto pikniko iki pagrindinės šventės dienos, kurioje susilies kultūra, kulinarija, sportas ir žinomų Lietuvos atlikėjų koncertai.

Renginio programa: <https://renginiai.utena.lt/>

„Šių metų miesto šventės idėja ir pagrindine užduotimi tapo siekis suvienyti ir pakviesti bendrystei. Miesto gimtadienio pradžią paskelbti patikėjome Utenos jaunimui, o šventei įsibėgėjus gyventojų ir svečių lauks gausybė veiklų ir pramogų, leisiančių patirti gyvybę pulsuojančią Uteną – trijų dienų programa išties nustebins, o nepamirštamų įspūdžių pasisems įvairaus amžiaus ir pomėgių žmonės“, – pasakoja renginio organizacinės grupės vadovė, Utenos rajono savivaldybės mero patarėja Gerda Rušienė.

ŠVIETIME BŪTINA IEŠKOTI LANKSTESNIŲ SPRENDIMŲ

Su Lietuvos savivaldybių asociacijos Švietimo ir kultūros komiteto pirmininku, Šilutės rajono savivaldybės meru Vytautu Laurinaičiu aptariame švietimo problemas, lūkesčius ir pasiekimus.

Gerb. mere, ką artėjantys naujieji mokslo metai žada Šilutės rajono savivaldybės mokiniams, švietimo darbuotojams, tėveliams?

Kiekvienai naujai mokslo metai – tai nauja pradžia, kupina lūkesčių ir vilties. Šilutės rajono savivaldybė siekia, kad mokiniai, žengiantys į klases, jaustųsi saugiai, motyvuotai ir turėtų kuo geresnes sąlygas mokytis, mokytojai – gautų reikalingą pagalbą ir galimybes tobulėti, o tėveliai – galėtų pasitikėti mūsų švietimo sistema.

Jau ne pirmus metus tradiciškai kiekvienam savivaldybės pirmokui (jų šiais mokslo metais 382) skiriamas „Pirmoko krepšelis“, kuriame – pagrindinės mokymosi priemonės. Tai yra Savivaldybės pagalbos šeimoms forma, siekiant, kad mokslo metų pradžia būtų sklandesnė ir džiugesnė. Šią vasarą nemažai dėmesio skiriame ir mokyklų aplinkos atnaujinimui – vykdomi remonto darbai, modernizuojamos klasės, atnaujinamos sporto ir laisvalaikio erdvės. Mūsų tikslas – patraukli, šiuolaikiška mokymosi aplinka, skatinanti mokinių norą mokytis ir bendradarbiauti. Džiaugiamės, kad Šilutės rajono savivaldybės mokyklos aktyviai dalyvauja Tūkstantmečio mokyklų programoje. Šilutės pirmojoje gimnazijoje, Martyno Jankaus pagrindinėje mokykloje ir Pamario progimnazijoje jau kuriamos modernios laboratorijos, kuriose mokiniai praktiškai gilins žinias mokslo, technologijų, inžinerijos ir kitose srityse. Tai ne tik prisidės prie ugdymo kokybės stiprinimo, bet ir padės ruošti jaunąją kartą konkurencingai veiklai ir ateities iššūkiams.

Mokytojams šie mokslo metai taip pat žada naujų galimybių. Greta kvalifikacijos kėlimo programų, jie galės dar labiau praturtinti savo darbą įvairiais metodais, padedančiais mokiniams mokytis įdomiau ir veiksmingiau. Praėjusiais metais pedagogai jau išbandė dirbtinio intelekto pagrindu veikiančią „EditAI“ platformą. Šiemet ja naudosis dar plačiau – galės greičiau pasiruošti pamokoms, integruodami pasirinktas atnaujintų bendrojo ugdymo programų temas nuo 1 iki 12 klasių. Tai leis sutaupyti brangaus laiko, o svarbiausia – skirti daugiau dėmesio vaikams. Mokytojo darbas yra labai atsakingas ir nelengvas, todėl kiekviena priemonė, palengvinanti kasdienės užduoties ir padedanti kurti įdomesnę ugdymo procesą, yra itin vertinga.

Tėveliams perduodame svarbiausią žinutę – jūsų vaikų ugdymas yra mūsų bendras rūpestis ir atsakomybė. Darysime viską, kad kiekvienas mokinys mūsų savivaldybėje turėtų galimybę

atskleisti savo gebėjimus, patirti sėkmę ir augti stiprioje bendruomenėje.

Kokie šių metų Šilutės rajono savivaldybės abiturientų rezultatai?

Šilutės rajono savivaldybės abiturientai šiemet pademonstravo puikius rezultatus, kurie atspindi mūsų jaunimo pastangas ir atkaklumą bei mokytojų atsидavimą savo darbui. 29 savivaldybės abiturientai pelnė 45 šimtukus. Tai ne tik asmeninės pergalės, bet ir visos švietimo bendruomenės darbo įvertinimas. Šimtukai – tai aukščiausio lygio pasiekimai, kuriais galime pagrįstai didžiuotis. Rezultatai rodo, kad mūsų mokiniai yra stiprūs ne tik humanitarinėse, bet ir tikslųjų mokslų bei technologijų srityse. Lietuvių kalbos ir literatūros (A, B), informatikos, matematikos (B) bei biologijos valstybinių egzaminų abiturientų pasiekimai yra aukštesni už šalies vidurkį. Tai liudija apie kryptingai stiprinamas perspektyvias kalbines ir skaitmenines kompetencijas.

Vertinant bendrą vaizdą, Šilutės rajono savivaldybės abiturientų pasiekimai yra artimi šalies vidurkiui – einame tinkama kryptimi, mūsų mokyklos geba sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui siekti savo tikslų, o Savivaldybės švietimo politika užtikrina pagalbos sistemų ir modernių ugdymo metodų plėtrą. Žinoma, egzaminų rezultatai kasmet parodo ir tas sritis, kur dar turime augti. Tai yra natūrali ugdymo proceso dalis, nes kiekviena karta atneša naujų iššūkių. Tačiau taip pat matome, kad mūsų mokiniai konkuruoja nacionaliniu mastu ir pasiekia aukštą akademinių rezultatų.

Ką manote apie Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos sprendimą pridėti po 10 balų?

Manau, kad tai buvo reikalingas sprendimas. Jis padėjo abiturientams neprarasti galimybių siekti toliau užsibrėžtų tikslų. Turime pripažinti, kad šių metų abiturientų kelias buvo ypač sudėtingas – jie mokėsi pagal atnaujintas programas, kurios dar nebuvo iki galo paruoštos, dažnai neturėjo tinkamų vadovėlių ar metodinės medžiagos, pakelta VBE išlaikymo riba visiems dalykams, išskyrus lietuvių kalbą ir literatūrą (nuo 16 iki 35 taškų). Pernai vykę tarpiniai patikrinimai nebuvo sklandūs, todėl nei mokiniams, nei mokytojams nebuvo lengva tinkamai pasiruošti brandos egzaminams. Jei balai nebūtų buvę pridėti, nemažai jaunų žmonių šiandien galbūt būtų likę be brandos atestato, o tai reikštų uždarytas duris į aukštąsias mokyklas. Galime sakyti, kad šis sprendimas

padėjo subalansuoti abiturientams tekusius iššūkius.

Per Seimo rinkimus buvo žadama gerų permainų švietimo srityje. Kokios šiandieninės švietimo problemos, kurių sprendimas priklauso nuo centrinės valdžios?

Pirmiausia – mokyklų tinklo pertvarka. Vis dažniau susiduriame su situacija, kai klasėse mažėja mokinių, todėl būtina ieškoti lankstesnių sprendimų, kurie leistų išsaugoti mokyklas bendruomenėse ir kartu užtikrinti aukštą ugdymo kokybę. Sprendimai dėl tinklo optimizavimo, finansavimo modelių ir vienodų galimybių tiek miesto, tiek kaimo vaikams turi būti priimami bendradarbiaujant su Savivaldybėmis, įsiklausant į vietos situaciją. Itin svarbi ir ugdymo turinio kaita. Mokytojams ir mokiniams tenka greitai prisitaikyti prie atnaujinamų programų (kurioms Švietimo, mokslo ir sporto ministerija iš esmės nespėjo tinkamai pasiruošti), keičiamų egzaminų ar patikrinimų vykdymo tvarkų. Tai kelia nemažą įtampą, todėl labai svarbu, kad centrinė valdžia užtikrintų daugiau stabilumo ir nuoseklumo. Įtraukusis ugdymas – vis daugiau mokinių nustatomi specialieji poreikiai, tačiau mokykloms stinga tiek specialistų, tiek priemonių. Reikalingi aiškūs nacionaliniai sprendimai, kaip užtikrinti, kad kiekvienas vaikas gautų jam reikiamą pagalbą, o mokytojai – tinkamą metodinę paramą. Mokymosi aplinkos modernizavimas – Savivaldybės daro, ką gali – remontuojamos klasės, įrengiamos laboratorijos, perkama įranga. Tačiau ilgalaikės ir sisteminės investicijos turi būti valstybės lygmens prioritetas. Šiuolaikinis ugdymas neįsivaizduojamas be modernios, mokinius įtraukiančios ir jiems patrauklios aplinkos. Galiausiai – VBE ir jų vertinimo sistemos tobulinimas. Abiturientai ir jų mokytojai kasmet susiduria su naujovėmis, kurios ne visuomet būna iki galo apgalvotos. Nacionaliniu lygmeniu turi būti užtikrintas aiškus, stabilus ir prognozuojamas egzaminų organizavimas, vykdymo bei vertinimo modelis, suteikiantis pasitikėjimo visai bendruomenei.

Galbūt šalies mastu esama švietime ir gerų pokyčių, kuriais galite pasidžiaugti?

Taip, pastaraisiais metais matome ir teigiamų pokyčių. Svarbiausia, kad vis dažniau įsiklausoma į savivaldybių nuomonę ir poreikius. Vienas iš pavyzdžių – priimtas sprendimas palikti mažesnę mokinių skaičių III–IV gimnazijos klaseose kaimo mokyklose. Tai leidžia

mūsų jaunimui mokytis savo bendruomenėse, o mokykloms – išlikti gyvybingoms. Labai svarbus ir darbo grupių konkrečioms problemoms švietimo klausimams spręsti darbas. Į šias grupes įtraukiami ir savivaldybių administracijų atstovai.

Kaip skelbia Nacionalinė švietimo agentūra, „šiemet lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą išplėstiniu kursu išlaikė 94,3 proc. abiturientų. Šimto balų įvertinimus gavo 132 kandidatai, t. y. 0,8 proc. visų laikusiųjų šį egzaminą. Išplėstiniu lygiu lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą laikė 17042 kandidatai. Bendruoju lygiu lietuvių kalbos

ir literatūros egzaminą laikė 6957 kandidatai. Egzaminą išlaikė 68,7 proc. kandidatų. Šimto balų įvertinimą gavo 1 kandidatas. Jūsų manymu, kodėl lietuvių kalbos ir literatūros egzaminų rezultatai smarkiai atsilieka nuo anglų kalbos?

Tai yra ilgalaikė tendencija, kuri pastebima jau ne vienerius metus. Pirmiausia reikia suprasti, kad lietuvių kalbos ir literatūros egzaminas yra ypač sudėtingas – jame vertinamas ne tik gebėjimas taisyklingai rašyti, bet ir analizuoti literatūrą, interpretuoti kūrinius, argumentuoti dėstyti mintis. Tai reikalauja kalbinės ir kultūrinės kompetencijos, kurią ne visada lengva pasiekti. O anglų kalbos egzaminas

labiau orientuotas į praktinius įgūdžius, kuriuos mokiniai nuolat lavina ne tik mokykloje, bet ir kasdieniame gyvenime – per filmus, muziką, keliones, bendravimą internete. Todėl šios kalbos žinios dažnai būna įtvirtinamos platesniame kontekste.

Natūralu, kad lietuvių kalbos ir literatūros rezultatai dažnai atrodo žemesni, nors jie atspindi ne tik kalbinius, bet ir platesnius kultūrinius, analitinius gebėjimus, kuriuos išlavinti yra sudėtingiau nei praktinius užsienio kalbos įgūdžius.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Vytis Kaunas

MOKSLO IR ŽINIŲ DIENĄ KAUNE – IŠSKIRTINĖ ŠVENTĖ

Mokslo metų startą Kaunas kviečia pažymėti ypatingoje šventėje, kurioje susipins aktyvus laisvalaikis bei mokslas. Šventė vyks dviejose erdvėse – Nemuno ir Mokslo salose, kur kiekvienas ras sau tinkamą pramogą: nuo edukacinių dirbtuvių iki koncertų po atviru dangumi.

„Rugsėjo 1-oji Kaune – tai daugiau nei tik mokslo metų pradžia. Tai – viso miesto šventė, kviečianti pasiruošti naujiems darbams, pažinimui ir kūrybai. Miestas šią dieną mini moderniai, atvira ir visiems prieinama. Nuosekliai investuojame į švietimo įstaigų infrastruktūros tobulinimą, atidarome naujus mokslo centrus, kad mūsų vaikai turėtų geriausias sąlygas tobulėjimui. Kviečiu kauniečius ir miesto svečius rugsėjo 1-ąją švęsti kartu – aktyviai, išmaniai ir su šypsena“, – kviesdamas į šventę sakė Kauno meras Visvaldas Matijošaitis.

Išsami renginių programa: kaunas.lt

Ryšių su visuomene skyriaus inf.

Rugsėjo 1-ajai Klaipėdos rajono pirmokai gali ruoštis su džiugia šypsena – juos klasėse pirmąją mokslo metų dieną pasitiks ne tik mokytojos. Kiekvieno pirmokėlio lauks specialiai sukomplektuotas krepšelis su būtiniausiomis kanceliarinėmis priemonėmis. Ši graži tradicija tęsiama jau ketvirtus metus.

PIRMOKO KREPŠELIS – STARTUI Į ŽINIŲ PASAULĮ

„Pirmoji klasė – tai naujų žinių, draugų ir patirčių kelio pradžia. Tačiau kartu tai ir nemenkas iššūkis tėvams, kuriems tenka pasirūpinti visomis pratybomis, kanceliarinėmis priemonėmis, ypač kai šeimoje auga ne vienas vaikas. Norėdami bent iš dalies sumažinti šią našą, jau ketvirtus metus iš eilės pirmokams dovanojame būtiniausių priemonių rinkinius. Juos gaus visi pirmokai, nepriklausomai nuo šeimos finansinės padėties“, – sako Klaipėdos rajono meras Bronius Markauskas.

Į krepšelį kruopščiai atrinktos priemonės, kurios padės mažiesiems sklandžiai ir kūrybingai startuoti mokykloje. Jame – ergonomiškas plunksnakotis su kapsulėmis, sąsiuviniai linijomis ir langeliais, pieštukai, flomasteriai, spalvotas dvipusis popierius ir kartonas, piešimo sąsiuvinis, gvašas, akvarelė, teptukai, paletė dažams maišyti, trintukas, liniuotė, žirkklės, drožtukas, klijai, indelis teptukui plauti, plastikinis aplankas dokumentams. Viskas sudėta į patogų sportinį maišelį su Savivaldybės logotipu, kurį vaikai galės naudoti ir sportinei aprangai nešioti.

Vieno krepšelio vertė siekia 52 eurus. Jų turinį suformavo Švietimo ir sporto skyriaus specialistai, kurie puikiai žino, ko iš tikrųjų reikia pradedantiems mokinukams.

Savivaldybės inf.